

HÄ•DANKY A HNED I ODPOVÄŠDI - 1

StÄ™eda, 30 srpen 2017

Nedávno jsem v jednom filmu vidÄ›la vlak. Jednoduše, kamera jen venkla krajinou a v dÄ›li jel vlak. A kamera se dívala, a vlak jel, a jel.... a vÄ›bec to nemÄ›lo konce. Tedy, hodnÄ› dlouho trvalo, neÄ› vÄ›chny vagony pÄ›jely... Tak mne napadlo: jestlipak víte, jak dlouhý mÄ› být vlak? NevÄ›dÄ›la jsem, podívala se, a Ä›asla: U nás mohou nákladní vlaky aÄ› 400 metrÄ›.

Pokud se jedná o osobní vlaky, tak pÄ›kilometrové kousky jsou uÄ› v EvropÄ› opravdu rekordmany. Na jiných kontinentech ale celkem bÄ›nÄ› jezdí i nÄ›kolikakilometrové soupravy! Takové dlouhé "spÄ›ení", které veze Ä›eleznice ze Sahary, má aÄ› tÄ›i kilometry do délky....

Úplná svÄ›tová rarita vÄ›ak jezdí v Austrálii: vlak, který má stovky a stovky vagonÄ›, má celkovou délku neuvÄ›itelných 7353 metrÄ›.... Tedy, abych to Ä›ekla pÄ›esnÄ›: Společnost BHP Iron Ore vypravila nákladní vlak dlouhý 7,353 km, sestavený z 682 vagonÄ› na pÄ›pravu rudy, který tlaÄ›lo 8 výkonných diesel-elektrických lokomotiv. Na cestÄ› z dolÄ› Newman a Yandi do Port Hedlandu v Západní Austrálii urazil 21. Ä›ervna 2001 celkem 275 km.

To pak uÄ› takové poÄ›tání "miluje mne, vÄ›rnÄ›, tajnÄ›, láskou se souÄ›í, po jiné touÄ›í, nemá mne rád", které se má opakovat aÄ› do posledního vagonku, to uÄ› by asi zavinilo totálnÄ› zauzlovanou pusou!

o o o o o

Dalš›í zajímavou otázkou jsou "Ä›ertovy obrázky". Víte, co to má být? UrÄ›itÄ› jste uhadli, ano, jedná se o karty. Prý je lidem vÄ›noval bÄ›h Merkur. Podle jiné legendy karetní hry vznikly pÄ›i obléhání Tróje, kdyÄ› si vojáci krátgili dlouhou chvíli. Dalš›í badatelé zase pevnÄ› hájí, Ä›e pÄ›vod karet je v Ä›ínÄ›. PÄ›ípadnÄ› v Indii, nebo v Persii... RaÄ›te si v

Ale ono také záleÄ›í na tom, o jaké karty jde - ty vykládací prý pocházejí ze starovÄ›ké Ä›íny a první zmínka o pouÄ›ívání obrázkových karet k zábavným výkladÄ›m je tam datována do 1. století n. l. Jiné historické prameny pokládají za místo vzniku vykládacích karet starovÄ›ký Egypt; karty jsou údajnÄ› považovány za dílo, které zÄ›stalo zachováno ze starých pokladÄ› egyptské knihovny, a jejich autorství bývá pÄ›isuzováno Hermu Trismegistovi. Egyptské karty se staly základem pro nejrozš›ířenÄ›jš›í a nepouÄ›ívanÄ›jš›í výkladový karetní systém tarot.

Nejvíce dochovaných historických zmínek se týká právnÄ› tarotových karet. Existuje nÄ›kolik teorií vysvÄ›tlujících pÄ›vod slova tarot – napÄ›m. staroegyptské Ta – rosh (královská cesta), latinské slovo Rota (kolo), Thoth – staroegyptský bÄ›h magie Ä›i hebrejské slovo Torah (zákon). Tarot se pouÄ›ívá zhruba od poloviny 14. století, kdy se

tářiil velké oblíbené tzv. Marseillský tarot. Nejstarší dochované tarotové karty máme nalézt v archívech Národní knihovny v Paříži (17 karet asi kolem roku 1392).

Do Evropy přinesl Itálii a Španělsko karetní hry přinesli zřejmě Saraceni pod označením naibbe. Také s napes nebo naibi - buď z arabského laib (hra) nebo nabi (prorok). Což zase ukazuje, že s kartami se nejen hrálo, ale i výtvarně. Stejně jako dnes... Písemný zdroj o popularitě hry se objevuje v roce 1376, kdy vyhláškou 23. května místo Florencie hru zakazuje pod hrozbou přísného potrestání. Později hru v karty přišně odsuzovala i katolická církev. Ale také je mohli k nám dopravit poutníci ze Svaté země. Nebo křesťáci. Nebo Romové... Podle povodu jsou nejrozšířenější karty francouzského typu, z nichž se vytvářejí whistové, rummy a kanastové sady. Druhé v pořadí jsou v tomto směru karty španělského typu, se kterými se dodnes setkáme v zemích, které byly pod španělským a portugalským vlivem. Od francouzských se liší názvy hodnot a barev, ale uspořádání je v zásadě stejné.

Pro střední Evropu jsou typické karty německého typu, které tvoří mariánskou sadu. V Česku se měly zpravidla označují jako mariánsky nebo na první. Setkáme se s nimi v Česku, Německu, Rakousku, Maďarsku, Polsku a Slovensku a místně i v některých dalších zemích. V nejtypičtější výtvarné verzi, kterou namaloval kolem roku 1837 maďarský malíř József Schneider a v upravené podobě je začala produkovat vídeňská firma Ferdinanda Piatnika kolem roku 1848, jsou na esech vyobrazeny alegorie ročních období a na kartách svrchní a spodní postavy z dramatu Friedricha Schillera Vilém Tell (větně Tella samotného, který je namalován na kartě aludského svrchní) - v povodní Schneiderově verzi byly pojmenovány jako postavy z maďarské historie, ty ale nebyly schváleny z důvodů cenzury a proto byly pro distribuci změněny. Na ostatních kartách jsou zobrazeny různé přírodní a historické motivy.

jestlipak jste to viděli?jestlipak taky vidíte kartákám?byli jste u nějaké daniela